

Endepunkt, Kiel, var jo dog paa ingen Maade lukket for Hamborg; det var lukket med Hensyn til den ydre Verden, men Alt, hvad der skulde til den Deel af Holsteen, som omgiver Rendsborg, Alt, hvad der skulde ind i Slesvig, forsaavidt de allierede Tropper vare Herrer over Slesvig, maatte jo transporteres paa denne Jernbane. Det er netop det, der under de sidste Mars Begivenheder har givet de tydske Jernbaner en saa stor Betydning. Søhandelen hørte for en stor Deel op, og den indre Handel maatte i dens Sted udvikle sig i en betydeligere Grad. Men vor indre Handel vil aldrig komme til at udvikle sig i nogen betydelig Grad, selv naar vor Søhandel ophører, og vi maae heller aldrig ønske, at vor Søhandel paa den Maade skal høre op, thi det vilde være vor Undergang; vi ere slet ikke i det samme Tilfælde, som Tydskland var i under de daværende Forhold. Læg vel Mærke til, at jeg fra det første Dieblif har sagt, at jeg ikke modsætter mig Jernbanens Anlæg; jeg har angivet de Grunde, hvorpaa man kan støtte sig, naar man vil virke for dens Anlæg, og sagt, at de anførte Grunde ere svage, og at til dem maa man ikke holde sig. Hvad er det for en Trang, denne Jernbane gennem Sjælland kan afhjælpe? Det er jo dog kun et Belte af et Par Mills Brede, og Alt, hvad der ligger udenfor dette Belte maatte vi knapt ønske kom til at søge Jernbanen, thi saa vilde jo denne blive til stor Skade for vore Handelsbyer, dersom de ikke kunde udvikle et saadant Liv, der kunde fyldestgjøre de Fordringer, som stete i Kjøbenhavn, saa at man fra dem bortdrog de Udførselsproducter, der ellers gaae ud fra deres Havne, for paa Jernbanen at bringes til Kjøbenhavn. Saa gjorde Jernbanen i visse Maader mere Skade end Gavn; den bragte Kjøbenhavn til at indtage et endnu mere ufornuftigt og for Staten trykkende Omraade, end det har. Kjøbenhavn er, som det allerede er bemærket, ikke nogen Exportby, og kan ikke være nogen Exportby af nogen stor Betydning; Sjælland frembringer ikke en saa stor Overflodighed af det, Kjøbenhavn kan forbruge, at der alene gennem Kjøbenhavn kan tilveiebringes nogen synderlig Affatning deraf, og Befolkningens Mængde paa det Belte, som

bevæger sig langs ad denne Jernbane, er neppe saa stor som Befolkningen i Kjøbenhavn alene. Det er Befolkningen i Kjøbenhavn, som forarsager den største Deel af den Transport, der gjøres paa den roeskildske Jernbane; men Antallet af de Personer, der saaledes bevæge sig ud fra Byen, aftager jo i en betydelig Grad for hver Station, saa alle de Beregninger, man støtter, saavel paa Erfaringerne fra den tielske Jernbane, som paa Erfaringerne fra den roeskildske Jernbane, ere vist slet begrundede. For Roeskilde-Jernbanens Actionairer derimod ere alle Beregninger vel begrundede, for dem er det en meget fordeelagtig Bane, det er dem, som ville nyde den største Fordeel af Banen, naar jeg seer bort fra Postvæsenet og Postforsendelserne. Det er slet ikke til Skade, jeg har aldeles ikke Noget imod, at Actionairerne i Roeskilde-Jernbane ogsaa komme til at have nogen Fordeel af det Experiment, de have gjort; det er et smukt Experiment, og naar de vise sig svieslige i den Maade, hvorpaa de underkaste sig de Betingelser, som denne Bane gjøre nødvendige, saa er der jo intet Spørgsmaal om, at man maa unde dem den Fordeel, de kunne drage deraf; men vi maae ved hele dette Forsøg ikke tabe af Sigte, at Actionairerne i Roeskilde-Jernbane ere Nogle af dem, der have den største Fordeel deraf. Der er jo forøvrigt et Middel, hvorved man kan bringe dem til Føielighed, og det er at anlægge Banen saaledes, at den slet ikke berører Roeskilde; man kan anlægge en Bane, jeg troer nok saa nyttig for Landet, og omtrent lige saa billig, directe fra Kjøbenhavn til Korsør, uden at berøre Roeskilde. Jeg vil ikke raade til at gjøre et Anlæg af denne Art, thi man skal bruge det, man har, naar man kan bruge det, og komme det til Hjælp, naar man kan; men man skal vide, at det kan gjøres, og Actionairerne i Roeskilde-Jernbane maae gjøres opmærksomme paa, at de maae vise den fornødne Føielighed, idet et af Hovedmomenterne, hvor for dette Anlæg vinder Prioritet, er fordi Jernbanen er begyndt, fordi den allerede gaaer herfra til Roeskilde. Havde Hovedstaden ikke en saa stor Overlegenhed i Sager af denne Natur, var ikke dette første Skridt gjort, saa vilde man